

Buriad-Mongol УНЕН

BK(b)-iin Buriad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei
Verxоovno Soveedei Prezidiymei оorgan.

Klybybyd ba unşalgiin baişanguudai xydelme-
riiij haizaruulxa.
Xitaddaxi dainai baidal.
BK (b) P-iin Xoriin aikoomoi pleenymhee.
Moskvaada soveed myyzeekiin dekaada dyrbe.
Byxsojunzna Kommuniis (bolşeviiyydei) Paar-
tiin ISTOORI.
Soveed sojuuz doktor.
Respyylike doktor.
Unşagşadai bişegyydhee.
Ciitleri „kreedideer xiliiji“ bederelge.

Klybybyd ba unşalgiin baişanguudai xydelmeriij haizaruulxa

kolxoozno baişuulalta bol
klybybyregyi, xaranxii ba
u tuluur baidaliij ynde-
en ygei xeze socialis de-
nde yzegdeegyi klybybyrii-
arhan baina. Oloniite kol-
xiguudai klybybyre ba po-
eske aktiivnostin ugaa
urgaza, tedenei klybybyr-
erilens ton jixe boloo.

Parti ba soveed pravitelst-
bolbol kolxoozno maassin
in ba klybybyrne baidalai
daxi xygzeltiin tylөө yder
ende anxaralaa taidag bai-
Zi byri socialis dereevni-
klybybyrne baişuulaltin tu-
ejen millioon tyxerig gar-
lagdana.

Manai xydөө bişegşedei bi-
şegyydhee medexede, zarim
kolxoozoi ba somonoi soveedei
tyryylegsener bolbol klybybyrne
xydelmeriij oroidoo xeregşee-
deggi geze gv, ali eneenei
udxaşanariin oilgogdogyi bai-
na. Zişeelxede, Jaruunin alma-
gai, Yidergiin somonoi, Moo-
lotovoi neremzete kolxooz (ty-
ryylegsen nyx. Gombojev)
bolbol klybybtee taragaa xexe-
hee gadana, klybybeere xynei
baira xexe geze plaantai baina.
Ene kolxooz xadaa gansa myn-
eё tiigeze baigaa bişe, xarin
yngereşe 1937 ondo baha
klybybtee taragaa xeze baihan
jym. Myn, ene aimagai Egetiin
somonoi, Staalina neremzete
kolxooz bolbol klybybtee xyl-
denxei kartavka xezexlood
baidag g. m. faaktnuud ilanga-
jaa Jaruunin aimagta olon yzeg-
dene.

Gadana, Xoriin aimagai, Ci-
saaniin somonoi „Ulaan-bulag“
kolxooz (tyryylegsen Xeeşee-
jev). Doodo-Xudanai somonoi,
Voroşilovoi neremzete kolxooz
(tyryylegsen Z. Namsaraajev)
xadaa klybybydeeree tariaana
ambaar xehen baixa jym. Iime-
nyy faaktnuud myn Zakaami-
nai, Zediin, Muxar Şiberet ba
Zagarain raloonuudta yzge-
ne. Ede faaktnuud jyy xaruul-
na? Ene xadaa klybybyrne xy-
delmeriij segnedeggi, tereen-
de xaişa xereg, xariuşalgagyi-
geer xandaza baihiin xaruulna.
Eseste, unşalgin baişanguu-
dij erxilegşed ba kolxoozno
klybybydij erxilegşed bolbol
eşhedingөө xariuşalgata ba
xyndete xydelmeriin ujalgiij
medenegyi. Eneenei şaltaga-
niin xadaa tedenei xexe xy-
delmeriin tuxadai jamarşji me-
todişeske zaabari Narkomproos-
hoo ygtenegei.

Uşar iimede, klybybyrne
froot deere baigaa, dursagda-
h-n faaktnuudta eses tabiza,
ene xeregte xydegei int li-
geence — b şşanar, agra-
noomud, vraaşanuud ba byxii
specialistnuudij xabaaduuln,
dereevnide klybybyrne xydel-
meriij ynxөөr rezylştaadtai-
gaar tabiza jabadal — klybybyrne
frootiin xydelmerilegşedei
şadabarlaa xaruulalgin şerşjooz-
no ekxaamen bolxo baina.

1938 on soo socialis
yriin baişanguudai, klyby-
ei, unşalgin baişanguudai
alaan-bulanguudai xydel-
egşedij beledxexe tuxai-
rdөө jyyne xegdeegyi.
omproos xadaa xaana ja-
somonoi izbaaş hainaar
merileze baihiij medexe-
baixa, jamar aimagta xedii
anuudai xydelmer leze bai-
mededeggi mynөө xyr-
şed medeejiin abza „di-
ti“ baina.

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

kolxoozno klybyby-
erxilegşed — edener xadaa
sova klybybyrne xydelme-
sexe emxiddegşed bolno.
şuxala xydelmeriij xytel-
erlin tula, tedener xadaa
şeske gram tna baixa ba
viziimij şudalaxa johotoi.
ei olonxib komsomol-
bolno. Tiime tula, tede-

ZURAG DEERE: „BK (b) P-iin istooriin xur'aangii kyyrsin“ garahantai dşaramduulan partiina propagaandij
emxidxexe tuxai“ BK (b) P-in CK-ei togtoolij xelsen yzelgede zoriuulagdahan, Ulaan-Yde goorodoi medicinaske
xydelmerilegşedei suglaan.

Sojuuzfoto.

XITADDAXI DAINAI BAIDAL

CENTRAALNA XITADTA
Xitadaxid bolbol Yxaanihaa
urduur, Yoczooygel raloondo
jopoonko dobtolgiij bariza,
dobtolgoo exileed goorodhoo
11 kilomeetr urduur baina. Dyyn-
tin nuur xadaa japoonsko se-
gei sydynnyydehe seberlegdee.
Sianbiitinede (Yqaanahaa 65
kilomeetr urduur) ba Tynşaanida
(Sianbiitinehe zayn-urduur 3
kilomeetre) baigaa japoonsko
seregyy bolbol xoişoo suxari-
za baina.

Kantoon-Xanşooysko tymer
zamhaa zyyxeneer xitad se-
gyy bolbol Tynşaanahaa urduur
japoonsko otrialadij dagiza,
baildaanda oroo. Japoonsko
bolbol 60 xynydyij aluulad,
gedergee suxariaa.

Xitadaxid bolbol Xanşoo-
y hoo baruun-xoiguur Ynşeenhe

japoonscuudij seberlebe.
Xitad seregyy xadaa Xanş-
kooyhoo zyygeer, Datynei
raiondoy Janczil goloi urda
erjed: sydn-nyydeer buulgag-
dahan japoonsko disaantiij
(200 xyn) gedergee suxarihiin
baalaba.

Anbxyaa provinciin Lyçzooy
bolbol xitadaxinda ezelegdee.
Japoonsko bolbol Çaosiyaan
teeşe (Lyçzooyhoo zayn-urduur
60 kilomeetre) suxariaa.

5 miangan sold adtai japoons-
ko otrialad Gyaançzooyhoo
soxigdozo (Xanaan provinciin
zayn-urduurxi çaaşt) Xanşoo-
teeşe suxariaa baina.

URDA XITADTA
Kantoon şadar baildaan y-
gelzelheer baina. Samşyijij
ezelhen japoons seregyy bol-
bol zayn-uragşaa şiglen suxari-

za baina. Xitadai seregyy
bolbol Samşyichee 11 kilomeetr
xoiguur Beicziaan goloi zayn
erjeer dabxiza exileed baina. Bail-
daan sooguur japoonscuud bolbol
100 xyni aluulaa. Baqaanş goor-
od (Kantoonhoo zayn-urduur)
şataza baina. Xitadai garnizon
şine pozicada suxariaa.

Xitad seregyy bolbol Kan-
toonhoo zayn-xoixonuur Cyn-
xyaahaa Kantoon teeşe jab-za,
Şenşaanij ezelebe. (Cyn-
xyaahaa 10 kilomeetr urda
xanuur).

Xitad samollooduud bolbol
Xanşkooydxi japoonsko aerod-
romiij bombard rovaalaa.

Japoonsko 18 samollooduud
Yjaan deere (Xynşan provinciin)
nalio d xebe Alagdagşad ba
şarxatagşad bi.

ISPAANIDAXI FROOT- NUUD DEERE

Ispaanska oborooniin minis-
terstviin medeeshenei johoor,
nojaabriin 28-da frootnuud
deegyyr abiaagyi baigaa.

Nojaabriin 28-da, Mafoorka
aral deerehee nideze jirehen,
interventnyydei samollooduud-
„Savoinuud“, Barseloon ba Va-
leensiin erji şadarai zoonuudij
boomodobo. Boomodolgin
rezylştaadta aluulagdagşad ba
şarxatagşad bi. Barseloonke
poortdo xudaldaana angliiske
xojor sydynnyy boombo-
nuudhaa gemtee. Faşis aviaa-
bolbol Leriidhee zayn teeşe ba
zayn uragşanş, Borkaas ba
Blankaasal raloondo xeden de-
reevniinydyij boomodobo.

BK (b) P-iin Xoriin aikoomoi pleenymhee

1938 onoi nojaabriin 29-ei
yder, BK(b) P-iin Xoriin aikoo-
moi pleenym bolzo, „BK(b)
P-iin istooriin xur'aangii kyyr-
sin“ garalgatai dşaramduulan,
partiina propagaandij emxid-
xexe tuxai“ BK(b) P-iin CK-i
ba BK(b) P-iin Oblastnoi ba
Gorodskoi Komiteedydei xam-
tarhan pleenymei togtoolnuu-
dai tuxai xelsehen baina. Ene
asuudalaar BK(b) P-iin Obkoo-
moi biyroogoi çleen nyxer
Belşgaajev doklaad xebe.

BK(b) P-iin CK-ei togtool
xadaa partiina propagaanda
deere b ihan byxii dntuunu-
dij esest-nş xyrter elirylen
garg-za, şaaşadai manai kaad-
ranuudai ma-kziizm-leniniizmi-
teoorioor bejee zebşeglexe xe-
regtёş bojevoi prograamma
ygeё geze preenide yge xe-
hen nyxed haşaan xelsebed.

Nyxer Radnaajev (Çisaaniin
MTS-ei pompoliid) xelexedee,
partiiniin istooriin „Xur'aangii
kyyr-sin“ yeebnigei garalgatai
daşamduulan, BK(b) P-iin
CK-ei togtooloi garahanhaa xoi-
şo, kommunistnuud ba partiina
bişe kolxoozniguudai aktiivnos-
tin deş lze, bidener partiiniin
istoorij yzexemnei geze, yçee-
bnig erize partiinaexin orga-
nizaacada jirened. Myn eneenei
teit xamta, partidai şneer oroxij
xyşeze beldeged aktivistnuud
jixe olon boloo — geze xebe.

„BK(b) P-iin istooriin xur-
aangii kyyrsiin“ yçeebnig xad-
daa, Lenin — Staalina partiiniin
yngerhen zamai aldarta istoo-
riij ton todo ba honoroor bi-
şehen tuladanş, byxii maassa

xadaa tereenij şudalxamta ge-
ze jixede oroldono. Manai dun-
da hurguuliin huragşad xar-
laa kryzoogoişoo zanaatida
yzexe materialaala hainaar un-
şad jiredge ba oilgogdcogyi
asuudala tere saglanş xel-
sedegbedi. Igeze partiiniin is-
tooriij gynzegilgeer şudalza
exileebdi, mynөө zarim hurga-
şadamnai samostojatelno yze-
ze exilee, — geze propagandiist
nyxer Jngutoov xebe.

Aimagai „Ulaan Tujaa“ gazeed
ba partkabinetei xydel-
meriin tuxai nyxer Vasiiljev
xelexedee, — manai aimaai ga-
zeed bolbol partiina azabaidal
tuxai şatşjaa oroidooşji garga-
ranuudai ma-kziizm-leniniizmi-
n formadai deereheens
mliin xojor gurban şatşjaanuud
gargadana. Baha, partiina ka-
bineedei xydelmeriij xangal-
tatai g-xeer bişe, uşaranş ma-
satal barisaa xeze, tedenei
dunda politişeske xymyzyy-
giin xydelmeriij xysed ja-
bulnagvi, — geze xebe.

Nyxer Vasiljev ei ene kriti-
tikenş ton zyb baina. Jyyndeb
g-xede, „Ulaan-Tujaa“ gazeed
bolbol 1938 on soo partiina
asuudalaar dyrben tyryy bişeş
gargahan ad, ede tyryy bişeş
gydeins udxanş ton xangalta-
geyi, yziinş medyyylelnyyd beje
bejedee barisaagvi, orifrafi-
şeske ba grammatişeske alduu-
nuudlinş ton olon baixa jym.
Zişeelxede. ijylyiin 27-oi yde-
reins tyryy bişeş soo „paar-
tiija bişe xyn“ gehen ba parti-
iniina huralsaliij zarim partiina
organizaacanuud ton hainaar

jabuulna gehen aad, hainaar
xydelmerihen negesji partiina
organizaaciin xydelmeriij xar-
uulaagvi geze metiin zylinyy
baragdaşagvi olon.

Tiigeed, partiina, komso-
moolşsko ba soveedske orga-
nizaacanuudai xytelberilegşedei
bişehen şatşjaa byxeli 10
harada g-rgadahan gazeed
soons ygei baina. Partiina aza-
baidalaar 4-5 bagaxanuud şat-
şjaanuud baixadaa, redaakiin
xydelmerilegşedoor bişegdehen
le baixa jym. Gadana, tus ga-
zeediin tipografi xeblexe
zygeer ton dutamag baina.

Nyxer Peetnev (aimgyised-
koomoi tyryylegşe) xelexedee,
Oblastnoi ba aimagai gazeed-
dydyte gargagdahan kritikiin
signaaliij, aimagai partiina ba
soveedske organizaacanuud xe-
regşeedeggi baina. Ene ton
buruu zyl, eneenehe xoişo
gazeedta garahan şatşjaanuud
tuşaa zoxixo x-mzeejinş abaza
baixa johotoibdi, ene xadaa
bolşevistske xebleliij avtorit-
teetel bolgoxo baina.

Myn, yge x-legşed olonxi-
nş „Ulaan-Tujaa“ gazeed xad-
daa partiina huralsalai kryzoo-
guudai xydelmeriin tuxai, te-
denei xydelmeriin meetod tuxai
şatşjaanuudij gargadaggyi
baina gebe. Tiigeedşji, aimagai
aktiivnuud bolbol tus gazeed-
taa bişedeggi baina. Baha
oblastnoi redaakcanuud xadaa
selşkooruudtai barisaa bexi-
zyylen, tedende praktişeske
tuhalamza ygeze ba aktiivnuu-
dij gazeedtaa ton y-eeneer
xabaaduulşadag ba teorişeske

ke materialnuudij xangaltatai
bişeer gargana geze zergeer
kritikovaalabad.

Propagandiistnuudai sostaa-
vij şneer xaraxa şuxala, myn-
өө baihan propagandiistnuu-
dai dunda politişeske talaar
baga beledxeltei xonyy (Ga-
saraanov ba bişed) bi — geze
nyxer Radnaajev xebe.

Gadana, partiiniin Obkoom bol-
bol hara byxende partoorgnuudai
kyyrşe neeze, tedeniij hurgadag
bain. Eneenş partoorgnuudta ba-
ga bişe tuhalamza ygene. Gebeş,
tus kyyrşede huragsadiij erde-
meins talaar jamarşji igaa xe-
deggi baina. Iimede zarim hu-
ragadiinş oros xele bişeş ba-
ga medexe ba medexşgyi bai-
han deerehe, tere kyyrşede zaa
han materialtai xysed tanilsan-
gygeer jiredge şixuu, Iimede,
partoorgnuudai kyyşij diferen-
ciirevenne gryppetei bolgozo,
xojor xelen deere zaagaahaanş
h-in baixa hen — geze nyxer
Irdenejev xebe.

Tus pleenymde xamta 15
xyn yge x-lehen baina.

BK(b) P-iin CK-ei istorişeske
zaabaiin johoor, partiina pro-
pagaandij şneer jabaulza,
kommunistnuudai, kolxoozn-
guudai ba soveedske intelli-
geen enydyei manai BK(b) P-iin
istoorij yzeze xeregenş prakti-
tişeske tuhalsaxa, myn azal-
şan maassin dunda agitacioon-
no xydelmeriij yrgeneş ja-
bulxa, almagalgaa g-zeedei
ba partkabinetei xydelmeriij
hizaruulxa geze zergin konk-
reetno togtoomzo abahan baina.
N. Badmacerenova.

Oordento DZAMBUUL
Moskvaada jirebe

Moskvaa, nojaabriin 30.
Mynөө yder Moskvaa,
Kazaxstaana aradai duuşa
oordento Dzambuul Dzabaa
jev jirebe.

(TASS).

XURIAANGII KYYRS

3. ROSSHISKA SOCIAAL-DEMOKRATIICESKE
XYDELMERISENEI PAARTIINI II SJEEDZ. PROG-
RAAMMA BA USTAAVIJI ABALGA BA JEDIINE
PAARTIINI BAIGUULGA. SJEEDZ EERE
GARHAN RAZNOGLAASINUUD BA PAARTI DO-
TOR BOLBŠEVIIG BA MENBŠEVIIG XOJOR
TECEENIIN BII BOLOLGO.

Түүн хөрвөө програаммийг асгааг уулбол барэг злгдг үнгө-
хөн багсааг хаань, партиун улаав тухай асуудал адааг сеезд
деер хүрээ арсадгаандуудийг гаргуулхан баггаа. Уставал не-

Ene momeenthee Leeninei talabariggad xadaa sjeезд deere hungaltanuudai bolxodo olonxiin goolosuudiiji abza, болшөвигүүд геэ нерегледег болхон ба тийн Leeninei протийвигүүд, үсөөнxiин гоолсуудiiji abza, мөншөвигүүд геэ нерегледег болхон jym.

4. MENŠEVIISTSKE LIIDERNYYDEI RAS-
KOOLŔNIČESKE JAŔBUULGA BA II SJEEDNIN
HYULEER PAARTI ĐOTOR TEMESELEI XUR-
SADALGA. MENŠEVIIGYYDEI OPPORTU-
NIIZM. „ALXAM URAGŠAA, XOJŔR ALXAM
GEDERGEE“ GEHEN LEENINEI KNIIGE. MAR-
KSIIS PAARTIINI ORGANIZACIOONNO YNDE
HE HUURINUUD.

ta ba organizaacanuudta paartiliin togtoomzonuudliji gylisedxe
gyl balxa erxe ygehen, anaxiiceska „avtomilizm“ xerege

(Yrgelselelen 3-daxi niwurt.)

